

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések, országunk hgprimásának kegyes adománya; egyházi ünnepélyek Budapesten; tánczvizgalom a szegény gyermekek pesti kórháza javára; adakozások Hunyady Mátyás lovagszobrára; különféle; ipar- és tőzsérügy; 's a t.) Spanyolország (Krisztina királyné Marseilleben; a cortes foloszlata; Espartero Madridban; 's a t.) Anglia (lapvélemények Thiers lemondásáról; 's a t.) Franciaország (új ministerség Soult tábornagy elnöksége alatt; részletek Thiers meghasonlásáról a királlyal; Darmaspöre; a kamranyitás nov. 5ikére halasztva; Guizot Parisban; politikai állítások 's vélemények; 's a t.) Törökország (Beshir emir meghódolt; 's a t.) Görögország. Dánia. Olaszország. Keletindia. Németország. Oroszország. Gabonaár. Pénzkelet. —

Magyarország és Erdély.

Ö cs. 's ap. kir. fels. a' nm. magyar kir. Itélő-táblánál Fejér István halála által megürült szegényi ügyvéd hivatalra L a d o m é r s z k y Imre kir. táblai ügyvédet 's P e s t , F e h é r , C s o n g r á d és több megye bíróját méltóztatott kinevezni.

A' nm. m. kir. udv. kamra középponti kiadóhivatalánál megürült irnokságokra V i r á g h Károly és V e i s z József eddigi járulnokokat, ezek helyébe pedig P a u l a y Károly és K o m á r o m y Leopold kiadóhivatali gyakornokokat (jó tulajdonságaik és buzgó szolgálatajok tekintetéből) alkalmazá; 's V o n d r a János bártfai ellenörködő sómázsmestert ugyanottani sóárnokká mozdítá elő. A' pancsovai kir. sómázsmesteri hivatal megürült.

Fm. K o p á c s y József, országunk primáshge százados viharok után is rendülhetlenül fenálló é r s e k i székének egyik legszebb előjogát gyakorolva, K ü l k e y Henrik kir. táb. ügyvédet és többns megye ülnökét 's minden férfi ágbeli ivadékit Komárommegyében keblezett 's törvényhatóságára nézve az érsek-léli érseki székhez tartozó három egész nemes rochházi udvartelekekkel, nem - különben R a t k o v s z k y Pál p r i m á s i moesi magtárnokot, ugyanazon megyei és hatósági egy egész érsek-léli udvartelekekkel, e' végre kiadott adománylevele tartalma szerint, örökösen megajándékozni méltóztatott. Mihez képest a' törvényes iktatás és bevezetés oct. 27kén 's utána köv. napokon K r u p l a n i c z Simon mint primási képviselő 's V i b e r József esztergomi kanonok, mint az esztergomi főkáptalan hiteles küldöttje által a' helyszínen, szokott szertartással 's nemzeti ünnepellyel ment végbe.

PESTEN a' váltó-feltörvényszék, váltójogi ügyvédek szigorú megvizsgálási próbatételeire, f. novemb. 12kén kezdendi ülését.

Fm. Kopácsy József országunk hgprimása a' hazánkban virágzó sz. ferencziek rendjének ő szentségihez a' pápához intézett azon kérelmet, miszerint e' szerzetbeli két elhunyt atyának, kiket ő szentsége 1839. majus 26ikán szentek sorába iktatott, emlékre fényes egyházi ünnepélyt tarthassanak, nyelvekig pártolni és ő szentségéhez juttatni méltóztatott. F. évi majus 21ikén k. pásztorirata következtiben ez ünnep Budán a' ferencziek zárdaegyházában f. hó 1sőjén diszes pompával ment véghez. Deresik János prisztini püspök, m. kir. helytartósági tan. 's a' t. illő kísérettel mondá a' sz. misét, Berghammer Károly tétényi lelkész pedig épületes szónoklatot tartá. A' délutáni istentiszteletet Czizler Ignác tábori főpap végzé. Pesten ugyanez ünnepet nov. Sikan üllék meg a' nevezett szerzet atyái. A' misét Feichtinger apát 's pestbelvárosi lelkész tartá, Fehér György prépost felszázados buzgó szolgálója a' mindenhatónak pedig tartalomdu egyházi beszédet mondá, 's fiatal buzgalmu ékes szóltával köz megindulásra ragadá a' nagyszámu hallgatóságot. —

(Jótekonny tánczvizgalom Pesten.) F. hó 25ikén a' városi táncztermekben Frankenburg Adolf rendezése 's az illető választmány fölügyelése alatt sorsjátéki nyereményekkel összekapcsolt tánczvizgalom fog adatni a' szegény gyermekek kórháza javára. A' nyeremények adakozáskép összegyülvendő különféle tárgyakból fognak állani, 's reményelhetni, hogy a' szánakozó lelkesült szepnemszokott bőkezűséggel járuland ez adományok szaporításához, miket novemb. 20ikaig Fabricius (váczutczában a' Grácziaknál) és Heckenast könyvkereskedése fogad el. Az ajándékozók nevei hirapok utján fognak közöltetni. Ugyanez uraknál beléptijegyeket sorsszámokkal együtt egy pgo forintot kaphatni; külön sorsszámok ára 30krpgöben. A' jótekonyságnak itten tág mező nyilik 's bizton várható, hogy a' kised szenedők számára enyhítő virágokat fog az teremni. —

A' pesti magyar kir. egyetemnél, 1839. oct. 1ső napjától, 1840 sept. utolsójaig köv. nyertek tanárkoszorut a' négy tud. karnál: 1) a' hittudományiban: Barcs Fer. kegy. iskolabeli áldpap, Barics Imre fejérmegyei áldozópap, Vadász Ferencz szombathelyi megyei áldozópap, Zericz Tódor erdélyi növendékpap a' pesti középponti papnevelő-intézetnél. II. törvényi karnál: Szubotits János. III. az orvosi karnál: Mangold Sal., Sztankovits Ad., Cselko Ign., Francz Aloiz, Quapil Ján., Nedelko Döme, Nagy Kár., Eltér Jós., Lamm Fridr., Kollarovich István, Schröder Józ., Schuler Mór., Korbuly Bogdán, Csiky Ján., Lutter Józ., Hanke Ján., Tegre Imre., Hartmann Mih., Bach Nathán, Mesko Pál, Feichtinger Ján., Fortmayer Ferd., Algöver Ján., Bene Rud., Davida Sánd., Bierbauer Ján., Imhof György, Margo Tód., Schaller Ján., Gardos Ján., Saly Im., Walla Fer., Orzowenszky Kár., Guttmann Adolf, Rösler Aloiz., Kajdáczy Ist., Doleschall Gáb., Fekete Kár., Szalzer Józ., 's Petrovich Simon összesen 40en, sebész tanár: Joachim Vilmos. IV. a' bölcselkedési karnál: Barta Béla, Melis Márk., Petzval Otto, Szabó Antal, Romer Flóri, Peregriny Elek, Verner Gyula, Müller Ist., Thüringer Amb., Hladik Bern., Mérnök lett összesen 38; gyógyszerész 78; sebézmester 17; bábamester 4; szemézmester 5. sebész és bábáskodó polgári mester 43; baba 106.

Veszprémben f. e. oct. 12kén tartatott tisztujító szék előzvényei 's részletei köv. voltak: Z i c h y István gr. ur a' tisztujító-szék megtar-

tására, mult oct. 12két tüzvén ki, köztünk már 9kén megjelent 'sköv. napon a' folyamatban levő közgyűlésen elnökszékét elfoglalván, mindenkit részvételre buzdító rövid, tartalmas beszédében értesíté a' KK. és RR. hogy három évi távollétét azon keserű fájdalom szülte betegség okozta, mely elkerülhetlen következménye volt lesújtott atyai szívének. Ezek után a' napi rendre térvén egyéb tárgyak folytában a' főispán és RR. közötti kölcsönös jogok és viszonyok jártas szónokok által ügyesen taglaltatván, elvet tekintve azon méltányos indítvány jöve szönyegre, hogy ezután tisztviselőnek, de leginkább bírói hivatalokra olyanok jelöltessenek ki, kiknek törvényes tudományokról ügyészi diplomájok kezkesedik. Ezt azonban a' KK. és RR. megpendítetté ez uttal elégnék tartván szolgabíráik száma szaporítását tárgyzó 's okokkal támogatott felírásukat megújítani, 's erre a' kegyes választ bevárni elhatározták. Ezt nyomban követő napon, délutáni 3—4 óra közben éljen kiáltásokkal lepte meg a' külön jelszavakkal ellátott zászlók alatt megjelent, részint pávatollakkal, részint zöld ágokkal megkülönböztetett, külön véleményű, emberemlékezet óta soha illy nagy számban nem látott megyei nemesség, meghívott vendégeivel dus asztalánál együtt ülő főispán ur ő kegyelmességét, honnan illő renddel már kijelölt helyeikre távoztván, az egész időt szokás szerint tervkészítésben, 's a' netalán elágazott vélemények összpontosításában töltötte. Feltűnőn a' várva várt october 12ke, megjelent a' választásra kitézött helyen elsőben is a' pávatollu sereg, jelszavas zászlóival, mellyről az ellenkező véleményű, 's magát zöld ágakkal megkülönböztetett nemesség értesítettén, az egy időtől fogva szavazhatással felruházott sz. gáli territorialis nemesek vegyes társaságában kettőzöttetett lépésekkel sietett a' közös térre, mint s z a b a d s á g á n a k legszebb gyakorlati helyére, 's mint erős fél az ellenkező zászlókat elfoglalván — mi tagadás benne, ütlegekre is került a' dolog — az egész tér urává lett 's így az egész tisztválasztást véleménye szerint intézhetvén a' már közöltük tisztikar alakult. Jóllehet azonban némely tisztviselőkre nézve a' vélemények különböztek, mind a' mellett a' nagyobb rész előleg hajlandónak nyilatkozott, hogy K o t s i Horváth Sámuel elsőalispánunk mint legrégebb és sok érdemeiről jeles tisztviselőnk, 's már három dú eredményű országgyűlésen volt követünk, Kopácsy Józ. 2od alispánunk pedig, ki az elsőnek távollétében az egész országgyűlés folyama alatt 's így a' legesiklandósb időszakban, az elnökséget olly jelesen, 's az egész nemes megye teljes megelégtülésére viselte — jövendőre is közfelkiáltással választassanak meg, a' minthogy meg is választattak. Úgyes tollu főjegyzőnk, ki választás alá nem tartozván, a' kormányzúnet alatt is már előleg főispán ur ő nmlga által hivatalában megerősítettett, 's a' tisztujítószék jegyzőkönyvét is vezette, ide nemis érthetvén. Egyedül a' veszprémi és pápai jár. főlzolgabírákra nézve különböztek a' vélemények, mellyek azonban, részint az által hogy a' pávatollu külön vált nemesség zászlóitól megfosztatván a' tisztválasztás helyéről nagy részben eltávozt, részint pedig, 's leginkább, mivel a' pápai jár. főlzolgabíró előleg a' candidatióbul magát kihagyatni kérte, — a' veszprémi jár. főlzolgabíró részire pedig az előrebocsátott körülményeknél fogva is a' győzedelem tisztában volt, — összepontosulván, két óra alatt az egész tisztválasztás bevégeztetett. Illy rövid idő alatt ment véghez tehát ezen, jóllehet az egészet tekintve, mindeneket ki nem elégitó helyhatósági ünnepünk egyike, mellyre szokás szerint országszerte óriási készülétek tétetnek, 's mind ezt egy lelkes, részre nem hajló, egyik véleményű félhez sem ragaszkodó böles főkormányzóknak köz tiszteletű főispánunknak köszönhetjük. Más napon a' folytatott közgyűlésben egyik szolgabíránk által némely a' tisztválasztás befejeztetése után történt kicsapongások és garázdaságok jelentvén, 's azok okozóinak példás megfenyítettése kértvén, az előadottak szoros megvizsgálására köz akarattal jeles küldöttség neveztetett. Mivel pedig az érdeklett jelentésben némely sz. gáli lakosok terheltettek, a' már ezelőtt jóval tett azon kérdés ujított meg: vajjon azon sz. gáli lakosok, kik a' törvénykönyvben, helybeli nemesek, és királyi vadászok' nevezet alatt fordulnak elő, a' csupán megyei határozaton alapult engedvényenél fogva törvényesen szavazhattak és szavazhatnak-e ezután is? ennél fogva nem leszen fölösleg itt azon érdekes vitatásokat érteni, mellyek e' tárgyban nem régen, de ez uttal is napi rendre kerültek. Az országos nemesekről, kik tagadhatlan nevezetes számu birtokos lakosi Sz. Gál helységnek, szó sem lehetvén — egyedül azok iránt folyt a' tanácskozás, kik a' törvényben, jelesen: az 1618: 24., 1622: 52., 1647: 128., mint szoros értelemben vett helybeli nemesek, 's ennél fogva kir. vadászok fordulnak elő. Ezek, mint érintve volt, 12—13 év előtti a' szavazók közé beiratván — a' közben kidolgozott rendszeres munkák ellenére is, — mellyekben egyedül a' kétségtelen országos nemesek tüzetek ki szavazhatásra — mai napig gyakorolják, ezen minden órán megváltoztatható, egyedül vmgyei végzésen gyökerezett, kirekesztőleg csupán a' kétségtelen országos nemeseket, 's a' törvény értelmében az egyházi rendet illető szabadságunk legszebbikét, kik, habár csak tulajdon helységök-

ben, 's annak határában volnának is nemesek, „s ad instar aliorum regni nobilium tractentur“ értelme is egyedül az adózásra volna kiterjeszhető, — ide járulván azon körülállás is, hogy többek nemessége iránt pör is foly, igen nevezetes befolyást gyakorolnak tisztválasztásunkba, sőt Veszprém szomszédságában lakván, mint bizonyos pótléksereg a' rokon keblüknek nyomban segítségül lehetvén, az egész tisztválasztás kimeneteletét többnyire ezek intézik el; azonban az ez uttal megújított indítvány is ismételve megbukván, a' különben, főleg ns megyénket tekintve — igenis figyelemre méltó kérdés, maradjon-e szakasztatott félben. De mivel már azok is, kik más helyzetben talán baráti voltak az érdeklött sz. gáli territorialis szavazatoknak, idő és körülményhez képest átlátván a' következményeket, ellenök fordulnak 's már is sokkal könnyebben támogatható ellenökkel léptek föl, 's így reménylhető, hogy a' csupán megyei kegyelemből szavazó sz. gáli nem országos nemességet — miután egyik gyűlés határozatát a' másik illető gyűlés megváltoztathatja, — törvényhatóságunk vagy ez uton előbbi törvénytörvény szabta korláti közzé szoritandja, vagy adandó utasításánál fogvást a' rendszeres munkák sorában országgyűlésileg fogja tárgyalatás alá vétetni ez ügyet.

(Adakozások HUNYADY MÁTYÁS lovagszobrára. Folytatás.)
G y ü j t ő: Elek Mihály. Ibrahám Antal 25 f., Ibrahám Fer. 12 f. 30kr., Irinyi Ignác szül. Kelez Mária 2f. 30kr., Vay Ist. 5f., Nagy István 5f., Vay Géza 2f. 30kr., Gecy László 50kr., Dessewffy Emil 25f., Dessewffy Marczel 12 f. 30kr., a' t. löki izraeliták 10 f. 5kr., Soldsos Ferencz 2 f. 30kr., Kállay Gusztáv 25 f., Kállay Ubul 2 f. 30kr., Elek Gábor 3 f., Elek János 12 f. 30kr., Elek Menyhért 12 f. 30kr., Bay Ferencz 2 f. 30kr., Erős Lajos 5 f., Póznér Antal 2 f. 30kr., Somossy Ignác 5f., Onody Pál 25f., Gecy István 5 f., Horváth Pál és László 2 f. 30kr., Deseöffy Sámuel 100 f., Elek Mihály 12 f. 30kr., vtó f. — G y ü j t ő: Mihályfalvay kapitány: cs. kir. Gollner 48dik számú gyal. sor-ezredből többen 10 f. 46kr. p.p. — G y ü j t ő: Tomka Miklós. Szolnész Nagy József 2 f., Eles László 1 f., Bójtós Mihály 1 f., Csabai József 1f., Gáspár Imre 2 f., Tisza Antal 1 f. p. p., Pintér Ferencz tanácsnok a' lakosoktól 2 f. 12kr., Kotsis Sámuel tanácsnok a' lakosoktól 19 f., 50kr. vtóban. — G y ü j t ő: Patay Pál. Patay Pál 5 f., maresi Farkas Ferencz 5f., N. Kőrösi egyes. közbirtokosok 20 f. p. p. — G y ü j t ő: Huszár Ferencz. Müller Károly esperes 1 f., Szloboda Pál 1 f., Baul András 1 f., Kálnay Rudolf 3f., Koller József 2f., tatai Collegium 1 f., Paraki Ferencz 2f., Pápay Ferencz 1 f., Perger Ign. 1f., Szentiványi József 3 f., Prileszky András 1 f., Taichtmayer 1 f., Aizner József 1 f., Singer Salamon 1f., Huszár Ferencz 4 f. — G y ü j t ő: Patay József: Kun Dániel 2 f., Patay György 2 f., Patay Ferencz 2 f., Miskolczy József 2 f., Márton István 1 f., Fáy László 5 f., Csóka Pál 1 f., Mocsy László 1 f., Papp Zsigmond 1 f., Puky György 1f., Ragály István 1f., Szűcs Abraham 1f., Patay József 40f., Rác István 20kr., Keresztesy Károly 20kr., Váci Péter 20kr., Rác István 20kr. p. p. — G y ü j t ő: Eördögh József. Ozorovszky Gábor 2 f., Tauman Károly 2 f., Lindszauer Ferencz 2f. — G y ü j t ő: Greguska István: Nyitrai kánonok 1f., Soretz Imre kánonok 2f., Anonymus 1f., Anonymus 1f., Kelecsényi János kánonok 2 f., Greguska István 8f. p. p. — G y ü j t ő: Bárczay Dániel. Bárczay Dániel 10 f. — G y ü j t ő: Kovách Pál. Barta Adam 2 f., Király József 2 f., Csatsko Imre 1 f., Perlaky Dániel 5 f., Perlaky Emilia 2 f., Czuczor Gergely 1 f., Balogh Kálmán t. b. 2 f., Szalats József és Antal 2 f., Parghli György 1 f., Tulik János 1 f., Turcsányi Zsófi 1 f., Dognani Miklós 1 f., Hajnóczy Pál 1 f., Nagy András 1 f., Nagy Ferencz 1 f., Molnár Gábor t. b. 1 f., Lauter János 1 f., a' győri evangélikai iskolák 16 f., Turcsányi János professor 4f., Gajjer Samu tanító 2 f., Donner Katicza 1 f., Donner József t. b. 5 f., Hufner Keresztely 5f., Donner Kornélia 1f., Tóth János nevelő 1f., Nagy Ezechiel 1 f. p. p. — G y ü j t ő: Aebly kereskedő 2 f., Gosztonyi Léni 1 f., Rakovszky 1f., Ringeloh örnagyné 1 f.; Radnits Ferencz 1 f., N. N. 1 f., N. N. 1 f., N. N. 1 f., N. N. 1 f. p. p. — Geramb 2 f., Geyer Károly 2 f., Kozányi Imre 2 f., Karátsonyi Antal 2 f., Grünshnek János 2 f., Szaploneczay Sándor 2 f. p. p. — G y ü j t ő: tek. Gecy István fősz. bíró ur: Szepessy József 1f., Gecy Zsófia 1f., Szepesy Nina 1 f., Szepesy Kálmán 1 f., Szepesy Piroška 1 f., Szepesy Ilonka 1 f., Szepesy András 1 f., Szepesy Jolánka 1 f., Gombos Agoston 2 f., Szentimrey Gábor 1f., Dobozy Dániel 2 f., Gecy Lászlóné 1f., Gecy Krisztina 1 f., Aszalay Lászlóné 1 f., Gecy József 1f. — G y ü j t ő: tek. Nagy Gedeon ur. sz. endrei járásból 3 f., Mátyás Menyhért 1 f. p. p. — G y ü j t ő: tek. Bárány Agoston t. b. ur. A' becskeréki járás fősz. bírói kerületében Szabinovszky János ispán 1f. 15kr., Popovits Demeter lelkész 30kr., Thagan Zsigmond 1f. 15kr., Rác aradáci község 7 f. 30kr., Rác aradáci templom pénztára 1f., Páldhauser Ignác tisztartó 5 f., Klasovits József írnok 50kr., Lázárföldi község 5 f. 31kr., Frankecs Zsigmond 2 f. 30kr. — Rakovich János jegyző 4 f., Zsigmondfalvi község 4 f. 13kr., Isekutz Lajos tisztartó 7 f. 30kr., Végh János írnok 1 f. 15kr., Török Péter írnok 1f. 15kr., Mály László ispán 1f. 40kr., Malonyay János kasznár 2 f. 30kr., Mesztek János kasznár 1 f. 40kr., Komáry Lajos ispán 50kr., Novák Ödön jegyző 50kr., Buzing Lajos bíró 50kr., Oláhzászcai község 10f., Németszászcai község 10f., Küffer József 1 f. 15kr., Gebhauer Lőrincz 1f. 15kr., Szentmihályi község 10f., Magyaritebei község 12f., Schranyi József jegyző 1f., Écskán névtelen 12f. 30kr., Groszman Mihály tisztartó 5f., Roch József kasznár 1 f. 40kr. (Folytatása következik.)

KÜLÖNÉELE, Váci polgár Fekete János spinyérhegyi kertjében többi közt 3 tököt termesztte, melyek egyike 75, másik ketteje pedig külön 60 fontot nyomott. — Pály Elek magy. színész-társasága jelenleg Bukarestben oláh és német nyelven adja mutatványait. Először „Siklósi lyányok“ című színjátékban léptek föl, mely előadásán maga a' fejdelem is jelen volt 's igen elégteltnek látszék. Hm. — Pleischl tanító, ki mult évben a' hollói urodalomban a' kojatinai forrást vizsgálván, abban köolajat, éghető légszeszt, szénsavanyt és vizsavot talált, ez évi szünnapok alatt legf. parancs következtiben vegytani vizsgálatit folytatá, 's azon forrásban még Jod és Brom 's egyéb savanyokra talált. Ennyi gyógyanyag még alig öszpontosult valamely forrásban, 's így a' kojatinai forrás hihetőleg olly hathatós gyógyszer fog képezni, mely előleg is legnagyobb figyelmet érdemel.

(Ipar- 's tözsérügy.) A' kolozsvári hegyeken is végezték már a' szüretet. Oct. 26kán fogtak hozzá, és szinte egy hétig szedték a' kevésbbé édes gyümölcsöt. Hiába kedveze az őszi idő, ujból igazolva látuk ama' tapasztalást, hogy a' mit augusztus ki nem főz, azt september bajosan, vagy csak felényire is alig érleli meg; augusztus az idén hideg 's esős levén, az elkésett őszi termés megérlésével a' szeptemberi meleg napok sem birkozhattak eléggé 's azigen korán beállott dér a' lehető kifejlő-

dést is merőben megakasztá. E' miatt a' szőlőfajak egy részét éretlenül 's elforrázva szedék, mi okbul a' bor savanyu 's kevés erejű leend. Azonban a' minőség pótolva lön a' mennyiség által 's ha az elsőre nézve csak latkozva látják is magokat gazdáink, az utóbbi a' legmerészebb reményeket is túlhaladá. Ritka gazda, ki edényeivel beérte, sőt legtöbb azon panaszokodik, hogy két annyi hordót szűrt, mint a' mennyire számíta. Mult évi termésekkel hasonlítván a' jelen évit, alkalmasint nem lesz az idei bor rosszabb az 1835inél. A' must vedre egy forint husz kron kelt, néhol olcsóbban is. A' vidéken is átestek már a' szüreten, az aranyos-mel-leki hegyeken is reményen tul fizetett a' szőlő, 's a' must vedrét 50 kron széltiben megkapja, kinek kedve 's pénze van. A' mind-szenti kolozsvári országos sokadalom, mind a' mellett is hogy legkellemesb szép őszi nap vala, nagyon rossz volt 's külföldiek általjában nem látogatták meg; 's csak vidékiek hoztak némelly téli élelemre valót. Az országos sokadalmat megelőzte baromvásár is nagyon gyenge volt, mert széna szűke miatt nagyon kevés vásárló vala 's a' mit eladtak is, olly olcsó áron kelt, hogy egy pár ökröt 140 v. fton, egy tehenet pedig 42 fton leheté vásárolni. Méz, mi ezelőtt illykor nagy mértékben árultatott, most épen semmi sem volt. A' tömlő-turó mázsája 35 ft. kelt. E. H. A' hegyaljai szüretet is bevégeztnek tekinthetni, 's csak kevés dicsekhetik azzal, hogy b o r a lett, mert a' juniusi jégtől a' mi kicsiny itt ott maradt is, az öboly megüté, és a' kora fagy és esők megrongálták. A' kevés bor is silány leend, mert gönczi hordaja csak 10 ezüst fr. —

A' művészeti Egyesület f. hó 14kén délután 3 órakor a' nemzeti Casino teremében közülest tart, mellyre a' t. cz. részvényes tagok ezennel illőleg meghívatnak. —

Szerbia. Zimonyi hírek szerint Szerbiában jelenleg következő különös esemény tartja leginkább lebilineszeve a' közérdeket. Wucsiés pártja ugyanis, melly még folyvást Belgrádvárban keres és talál menedéket, egy török szerzetessel alkuba bocsátkozott Obrenovics családja Szerbiában tartózkodó tagjainak kiirtására bizonyos varázslat által, mellynek készítésire magát a' szerzetes lekötölte. De valóban képesnek hitte é magát illyesmire az érintett szerzetes, vagy pedig csupán gúnyjátékot akart üzni az országos bűnösökkel, még nem tudhatni; elég azonban annyi, hogy némelly babonás előkészületi szertartások után 3 üveget adott a' nyugtalanoknak azon nyilatkozattal, hogy mihelyt ezek azok házaiban összetöretnek, kik célul voltak a' gyilkos merénynek kitűzve, azonnal meghalnak az illetők. Azon ember mindazáltal, kinek az egyik üveget Jefrem házába kellett volna vinni, ámbár mindenkép leköték őt babonás szertartásokkal legmélyebb hallgatásra, elarulá az összeeskütteket. Megvizsgálván a' hatóság azon üveget, csak annyit tudott meg, hogy tartalma bizonyos igen bűdös folyadék volt, mellynek erejével semmi próbat nem tettek. Wucsiés pártja ez undok merény által igen sokat veszten a' köz véleményben. —

Spanyolország.

(A' cortes föloszlata.) Madrid, oct. 20kán: oct. 11iki kormányrendelet a' cortest föloszlata 's az új törvényhozó testületet 1841. mart. 18kára hivata össze, mivel az új választások 's tartományi biztosságok kiegészítése sok időt kíván, 's a' kormány szeretné magát jól megalapítani, mielőtt a' nemzeti képviselők elibe lépne. A' junták ideiglen megmaradnak, de csupán mint segédtestületek a' tartományi fővárosokban, 's mindenben a' madridi kormánytól fognak függeni. Minden más junta tüstint eloszlatni köteles, és a' kormánynak minden eddigi tetterül szigoruan számolni. Mig a' kormány e' junták elvei szerint hozandja határozásit, addig részükről semmi ellenkezés nem fog történni; de mihelyt más irányból induland ki, igen valószínű, hogy valamennyi junta azonnal ismét függetlenség után fog sohajtozni, 's ekkor könnyen új kormánybukás következhetik. —

(Krisztina királyné Marseilleben. Elegy.) Krisztina királyné oct. 23kán délután 3 órakor Marseillebe érkezék. Az aixi kapuban tömérdek kíváncsi nép fogadta őt, 's egészen szállásaig kísérte hatlovas díszhintáját, mindenütt rokonszenvet tanúsító üdv-kiáltásokkal. A' kocszi mellett két csapat rendőrség lovagolt, 's általában mindenütt koronás főket illető tisztelgésekkel üdvözlék a' királynét, ki Vista Alegre grnő álnév alatt utazik 's mint utlevelei gyanittatják, Angliát, Franciaországot és Olasz-hont meglátogatni szándékozik. Izabella királyné és az ideigl. kormányzóság oct. 27kén fog Madridba érkezni. A' kormányzóság terveiről legkülönbözőbb hírek szállongnak; annyi bizonyos, hogy az eddigi kegyelési rendszert komolyan támodandja meg. Ez értelemben már parancsot bocsáta közre a' kormány, melly szerint a' nemesi és más rangnyerésekért járó díjt az illetők két nap alatt lefizetni tartoznak, ellenkező esetben minden ezzel járó jogigénytől meg leendvén fosztatva. Megjegyzésre méltó, hogy a' kormány több irományról levette a' tilalmat, mellyel azt a' korábbi kormányzóság sújtá. E' rendszabály illő méltányt remélltethet a' honfiakkal. —

(Espantero Madridban.) Oct. 22kén este Espantero 's ministertársai Madridba érkeztek, hová Izabella királyné is utban van. A' követek a' francia nemzet képviselőjével együtt szinte Madridban vannak már. A' madridi junta nyilvánosan sajnát fejezé ki, hogy a' tanácsot csak egy részben szándékozik a' kormány megújítani; de hangja e' nyilatkozványban olly meghatározott, hogy a' béke 's csönd helyreállítását még koránsem mondhatni tökéletesen biztosítottak. —

Anglia.

(Vélemények Lajos Fülöp hirlett lemondásáról. Politikai nézetek.) Parisban híre járt, miszerint Lajos Fülöp trónról lemondani szándékozik, miről a' Courier következőleg okoskodik: „Mi részünkről nem hiszszük, hogy valaha illy gondolat ötlött volna a' király eszébe. E' hirt

bizonyosan azok gondolatja szüle, kiknek ez legfőbb kívánata. Lajos Fülöp többször tanusitá már, miszerint nem szokott árnyékától megijedni, 's olly könnyen nem fog jogairól lemondani. Más hír azt kürtöli, hogy Leopold király Franciaországba menend, kitapogatni: vajjon hajló é ez Orleans hget Lajos Fülöp helyett elfogadni? De belga lapok a' király illy fontos utjáról szóval sem emlékeznek, 's így e' hír is bizonyosan azon tulzó elmékben születék, kik minden áron háborut akarnak. Azonban meg kell vallani, hogy a' fordulat még koránsem mult el, és a' veszély csakugyan igen nagy, ámbár legközelebb a' nyilvános papírok böcse valamennyire emelkedék 's a' parisi lapok hangja békitőbb kezd lenni. Minden e' kérdésben öszpontosul mostan: ellenzeni vagy pártolni fogja é Franciaország a' jul. 15iki szerződést? Bármi nagy is az ellenkezők zaja, végre itt most azon időpont, mellyben Lajos Fülöpnek el kell határoznia, hogy őszintén v. a' négyes szövetség kívánatit mozditandja elő, v. pedig inkább azok mellé szítand, kik M. Ali minden áron legszerencésb zendülővé kívánják tenni. Rövid idő mulva el lesz döntve, hogy zaj és szenvedély vagy okosság részire ütend é ki a' győzelem? Azok számára, kik e' zajgás által respUBLICÁT vélnek kivíthatni, szolgáljanak intésül e' tetteik: Isó Károly kivégeztetése Angliában Hik Károlynak biztositá a' királyséket 's XVIIk Lajos és családjának meggyilkoltatása azon vérkeresztelést öntéa' francia forradalomra, melly a' zendületi elveket Európával megutáltatá, 's olly visszahatást szüle, melly a' királysági elv visszahozatására ösvényt nyitott. Bün és erőszak csak zsarnokságot teremthet, de respUBLICÁT soha. Nagy kíváncsisággal várják mindenütt Thiers föllépését a' követkamrában, mert helyzete valóben olly sajátszerű, hogy követendő rendszerét előre hozzávetőleg sem igen sejtethni. —

(Lapvélemények Thiers lemondásáról. Elegy.) London, oct. 24ikén: „Thiers lemondása nagy hatást gerjeszte Londonban, 's valamennyi lap azonnal sietve véleményét e' fontos eseményről kimondani. A' Standard, mint béke hőse minden áron, határozottan örvend e' lettdolognak, 's bőbeszédűleg magasztalja Lajos Fülöpöt, ki, véleménye szerint, e' lemondás kieszközlése által olly bátorságot tanusított, mellyel Napoleon hőstettei sem mérközhetnek. A' M. Chronicle azt hiszi, hogy Thiers lemondását nem a' trónbeszéd általános harci hangja okozá, hanem inkább csak azon egy fejezete, mellyben Thiers 150ezer ujoncz fegyverre szólittatását kívánta. A' német hatalmak ugyanis mindent elkövettek a' parisi udvarnál a' francia sereg illyfélelmes szaporittatása ellen, miből nem a' keleti kérdés megoldatását, hanem egyenesen az európai béke fölbomlását akarták következtethetni. Lajos Fülöp e' sürgetéseknek engedett, 's ez okozta Thiers ministersége leléptét. A' Globe ugyanez okban keresi a' lemondást, 's általános helyesli Lajos Fülöp engedékenységét minden idegen befolyás és kívánat ellenében. Reményli továbbá e' lap, miszerint a' kamarák a' király e' tettét helyesleni fogják, mert véleménye szerint jelen körülmények közta' francia sereg ollyrendkívüli szaporittatása mulhatlanul mindenikben azongondolatot ébresztne, hogy Franciaország minden áron háborut akar. Thiers legujabb jegyzékéről így elmélkedik a' M. Chronicle: „A' francia ministerség utóbbi jegyzékében igen aggályos pontot képez azon nyilatkozat, miszerint Franciaország M. Ali politikai létezését még a' porta hatalma ellen is pártolni szándékozik. Illy mondás nemcsak most fontos, hanem Egyiptus jövődjére nézve is rendkívüli jelentőséggel bír. Franciaország eddig csak titkon ótalmazá a' basát, de most Thiers nyíltan kifejezé Franciaország pártvédségét. Ez olly helyzet, miben a' 4 hatalom Franciaországot egyáltalában nem hagyhatja meg. Miután Anglia hallgatva nézte el Algir elfoglaltatását a' francziák által, nem fogja némán tühetni most, hogy Nil partjain tőlük függő tartományt alakítsanak. Nem szándékunk ugyan Egyiptusban M. Ali ellen harcolni, ha saját joga és ereje szerint kormányozza ezt, de mihelyt kiténik, hogy csupán Franciaország kegyéből tartja Egyiptust elfoglalva, akkor jól vigyázzon magára, mert olly kegyelést Anglia soha nem fog eltűrni.“ A' Taunton Courier ezt írja: „Egy gentleman szerint, ki épen most érkezett vissza sz. Ilona szigetéről, az ottani hatóságok nagy készüléteket tesznek Napoleon hamvai elvitelére. Sirtól a' partig az utat kiegyengeték 's tetemesül tagíták. Az ottani vendégfogadások igen sajnálják e' hősi hamvak elvitelét, mert ezentul hihetőleg sokkal kevésb idegen fogja e' szigetet meglátogatni.“ A' John Bull, mint ismét gyűlölöje a' francziáknak, azon kérdést tűzi ki megfejtésül olvasóinak, hogy vajjon nem támodandja é meg az angol kormány a' francia hamuszállítókat, ha tán azalatt háboru találna e' két hatalom közt támadni, mert a' francia kormány könnyen valósíthatná majd Byron e' szavait: „Franciaország talizman gyanánt viendi elő harcso-raiban Napoleon hamvait, 's neve zajt fog harsogni, mint Ziska dobja.“

Franciaország.

(A' kamranyitás nov. 5re halasztva. Guizot Parisban) Paris, oct. 26án: „Királyi rendelet Thiers lemondása miatt oct. 28ikáról nov. 5ikére halasztá e' kamra-nyitást. — Guizot 2 óra tájban Parisba érkezett, 's jól értesültek szerint minden ellenszegülés nélkül késznek nyilatkozott a' külügyi tárcza elfogadására, minek következtiben a' nyilvános papírok azonnal kedvezőbb áron keltek. E' ministerségi fordulat igen aggasztja a' szabadalmú lapokat, mert illy véstteljes körülmények közt kormánytalan ország ellenében sokat követhetnek el az ellenséges szándéku hatalmak, mire különben talán nem leendett bátorságuk. Palmerston már most vagy nagylelkűséggel alálandja meg Franciaországot, 's mint győztes fogja engedvényit nyújtani, vagy pedig daczosan hajtandja végre a' négyes szövetség minden pontjait, mit könnyen is teljesíthet addig, mig Franciaország ügyeit ismét erőteljes kezek intézendik. — Sebastiani grófort tábornagyai ranggal ruházta föl a' király. — Thiers ál-

lása a' követkamra ellenében igen súlyos leend, 's népszerűsége hihetőleg csökkenni fog, ha új módot nem talál annak megerősítésére. —

(Részletek Thiers meghasonlásáról a' királlyal. Darmés pöre. Elegy.) Paris, oct. 28ikán: „Thiers Rémusat belminis-tert bizá meg trónbeszéd-szerkesztésre, 's az elkészült munka valamennyi minis-ter egyhangu elé-gülését nyere meg, 's mindnyájan elhatázzák, hogy abban módosítást nem tőrnek el, hanem inkább készek lesznek lemondani. A' javasolt trón-beszéd végszavai ezek: „Én huzamosb ideig minden áldozatra kész voltam Európa ellenében, mi Franciaország méltóságával megegyezett. Azért tevém azt, hogy a' nagy hatalmakkal föntarhassam a' békét 's a' polgárisulást háboru véseiteől megőrizsem. Ámde tudom, mivel tartozom Franciaországnak, nevem böcsületének és hazám dicsőségének, 's ha megtartjuk a' békét, ugy biztosítva lehetnek Önök, hogy azt olly föl-tétek mellett tartandjuk meg, miken Franciaország örömet fog érzeni.“ A' király számos kifogást tön e' szavak ellen, mondván többi közt, hogy azok előleg olly kötelezést szabnak a' kormányra, miknek jövődjé körül-mények közt talán nem leend képes megfelelni egészen. A' minis-ter-séget mindazáltal nem bír a' király ismét ékesszólása eltántoritani, 's Thiers társaival együtt lemondott. A' király azonnal Soult tábornagyot hivatá meg 's Broglie hget; de az utóbbi senmi áron nem akart tárczát vállalni, mondván, hogy jelen súlyos körülmények közt csupán Thiers vezetheti szerencés sikerrel Franciaország ügyeit. Soult, ki mindenre alkalmas, csak ministerségre nem, azonnal elfogadá a' minis-terelnök-séget 's hadi tárczát, Guizot pedig a' külügyi ministerségre ajánlkozott, 's így már most ez utóbbi leend Franciaország sorsának intézője; minő sikerrel, azt majd a' jövődjé fogja megmutatni. — Darmés ellen nagy szorgalommal, de épen olly nagy titkolózással folytatják a' nyomzást, 's mondják, hogy a' kormány, némelly vallomási következtiben, fontos fel-földözéseknek juta nyomába, mik közül emlitik, hogy Darmés 20 főbül álló titkos társulat tagja, melly a' királyt megölni tűzte ki céljául, 's hogy Darmést sorshuzás által választák, oct. 15ikén e' célra. — Lafontaine hatóság-tiszt sebeiben meghalt. — Phénix francia, és Britannia angol gőzös Havretől 25 mérföldnyire olly keményen ütköztek össze, hogy a' francia gőzös azonnal elsülyedt, 's alig lelete az utazókat megmente-ni; a' kárt 40ezer font sterlingre böcsülik. Legnevezeteseb e' szomorú esetenél azon körülmény, miszerint Guizot hintaja minden hivatalos írom-nyival együtt oda veszett. — Az új kormányt engesztelési ministerség-nek kezdik nevezgetni; Guizot reményli, hogy sikerülend neki az elmék általános lecsön-desítése, mit egyébiránt még legjobb barátjai sem igen merészek hinni. — A' fegyvergyárakban folyvást nagy szorgalommal dolgoztat a' kormány. —

(Új ministerség Soult elnöksége alatt. Elegy.) Paris, oct. 30ikán: „A' Moniteur hivatalosan közli már az új ministerség névsorát, melly Soult elnöksége alatt következőleg állott össze: Soult tábornagy minis-terelnök és hadminis-ter, Martin du Nord jog- és vallási, Guizot kül-, Du-perré tengerész, Duchatel bel-, Cunin-Gridaine kereskedési és föld-művelési, Testenyilvános munkai, Villemain nyilvános oktatási, és Humann pénzminis-ter. — Thiers tehát lelépett 's Guizot ismét megjelent. Ugyanez szindarab ez, csupán a' színészek változtak. E' szerepcse-re számos magas és legmagasb férfi kívánatára történt, 's nem a' szo-kott közönségére, melly első hősenek játékaival igen meg volt elé-gülve. Ez talán igen buzgón törekvék a' földszín tetszésit megnyerni, mig utód-ja inkább magasb helyeket, a' követpáholyokat, veszi tekintetbe. Mi mindenkor nyíltan mondottuk ki Thiers iránti elöszere-tetünket és Guizot-tuli idegenkedésünket soha nem titkoltuk; csak Guizot magányjellemét méltattuk mindenkor föltétlenül, mert örömet hódoltunk tiszteletünk-ke az embernek, mig a' kormányférfit határozottan korholtuk. Lehetünk é ez utóbbi iránt legnagyobb pártatlansággal? Legalább böcsületesen megkisértjük. E' pillanatban ez legsürgetőbb kötelességünk. Minden esetre nem vonhatjuk meg szánakozásunkat azon férfitől, ki jelen körülmények közta' kapuczinusok palotájába *) költözik. Ót majd olly igen sajnálhatni, mint a' kir. magát; erre lönek, az előbbit pedig rágalmazzák. Mennyi sárt dobáltak Thiersre ministersége alatt! Ma ismét sz. györgy-téri kis házába vonul ez vissza, 's tanácslom neki, hogy tüstint fűrödjék meg. Itt ismét mocsoktalan tisztaságban fog ő barátjai előtt mutatkozni, 's mikép 4 év előtt, midön abba hirtelen ministerségbül lelépett, most is mindenki átlátja majd, hogy kezei tisztán maradtak, és szíve nem zsugo-rodott össze. Ó csak kissé komolyabbá lön, ámbár valódi komolyság nála soha nem hiányzott, 's mint Caesarnál, könnyü életmodor alá volt rejtve. A' szájaskodási vádat, mit ellene utóbbi időkben emeltek, ministerség-bül kilépte által már megczáfola, mert épen azért, mivel nem volt szájhős, mivel valódi harc-készületeket tön, le kelle mondania. Most mindenki átlátja, hogy fegyverre szólítása nem tréfajáték volt. 400 milliót halad már meg azon mennyiség, mit hadseregre, tengerészetre 's erősítésekre köl-töttek, 's néhány hónap mulva 600ezer katona álland talpon. Még ke-ményebb harc-készületek voltak indítványozva, 's ez okbul kellett a' ki-rálynak minden elkövetni, hogy még kamranyitás előtt bármi áron sza-badulhasson meg a' nagy fegyverzötül. Néhány korlátolt követfej termé-szetesen fölösleg költség miatt fog majd zajogni, nem gondolván meg, hogy talán épen e' harc-készületeknek köszönhetjük a' békeföntartást. Egyik kard hüvelyben tartóztatja a' másikat. Azon nagy kérdést: hogy vajjon meg van é a' londoni szövetség által Franciaország sértve, most majd a' kamarák döntendik el. Bonyolult kérdés ez, mellynek megfejtésénél illő tekintettel szükség lenni a' különböző nemzetiségekre. Eddigélé azon-ban békénk van, 's Lajos Fülöp királyt illeti azon dicséret, hogy e' béke

*) Külminis-teri lak.

főntartására épen olly nagy bátorságot fordít, mint minőt harcaiban Napoleon tanusít. Igen, ó a béke Napoleonja! — Roussin alhajóvezért oct. 30-án hajóvezérré nevezte ki a király, s mondják, hogy a keleti hajóhad vezérletére fog megbízatni. — Phénix gőzessel Guizot csakugyan mindenét veszté, s egyik barátja előtt így nyilatkozék káráról: „Csak egy zsebkendőm maradt, hogy veszteségemet sirathassam. — A Temps szerint Thiers a trónbeszéd vitatása után azonnal Olaszországba fogna utazni, hol Florencz történetit szándéka igen fontos oklevelek után írni. — Mondják, hogy a császár hamvait ideiglen a st. oueni sz. egyházban teendik le, s majus 5-ikén, mint halála napján, fogják fényes ünnepélyel Parisban eltemetni. —

Törökország.

Konstantinápoly, oct. 7. Francia lapok köv. irnak Konstantinápolybul. A hadi készület folyvást hasonló tüzzel tart; naponkint küld csapatokat a porta Szyriába. Jochmus tábornokot, ki hamburgi fi, osztályos tábornokká (ferik) nevezték ki, mi első eset, hogy illy méltóság európainak adatott eddig a török hadseregben. Smith Károly ezredes, ki betegsége miatt mulatott Konstantinápolyban, már elutazott a szyr partokra, hol a szövetségesek kiszállott sereginek vezérségét veendi át. Napier parancsnok az elfoglalt egyiptusi hajókat, mellyek száma 15-re megyen, Konstantinápolyba küldi. A Belgiummal és Spanyolországgal kötött szerződés megerősítését már kicserélték. A porta pénzügyi zavarára legfőbb fokra emelkedett. Beszélnek, hogy a török kormány londoni kereskedő házaktul 3 milliónyi kölcsönt vett. Minden pénzt Szyriába küldenek, a tisztviselőket rongypénzzel fizetik; a kereskedés egészen elakadt és bukást várnak. —

Bécs, oct. 27. Konstantinápolybul fontos hírek érkeztek; oct. 5-én Beshir emir meghódolt a szultánnak, mi által Ali urasága Szyriában halálos dőfést kapott. Ozman egyiptusi tábornokot a drúzok megverték. Az elfajulás olly nagy az egyiptusi seregben, hogy kevés híján feloszlottnak mondhatni. A porta újra 5000 embert és sok fegyvert küld Szyriába. A porta és Rotschild ház közt 50 millió piasternyi kölcsön iránt szerződés kötött. — Rumélia és Bulgária belsejében a dögvész nyugtalanítólag hatalmazik. — Alexandriai levél szerint M. Alinak nagy kedve volna 21 sorhajóját és 15 fregátját kiindítani a török angol hajócsapat ellen, melly csak 15 sorhajóból és 6 fregátból áll; de Cochelet mennyire lehet tartóztatja, azonban sokan azt hiszik, mikép nem telik belé 15 nap, hogy az egyiptusi hajóhad elhagyja e kikötőt. M. Ali meg akar mérközni az ostromzari hajókkal: ha pedig ez nem jól sikerülne, hajóhada Salamisba megyen s magát a francia hajócsapat ótalma alá adja, vagy pedig épen Toulonba vitorlázand, hol Hugon hajóvezér lobogóját tüzendí föl. Ha M. Ali már hajóhadát francia ótalom alá adta volna, ugy nem félhetne, hogy fölperzselik az alexandriai kikötőben, és Franciaországnak ekkor, az egyiptusi hajólegényeket francziákkal vegyítvén hat hónap alatt 40 sorhajó és 40 fregát állna parancsira vitorlakészen. — Janinai hír szerint az albániaiak igen örülnek M. Ali ellenállásán és Franciaország segítségiben bizván nyíltan nagy reménnyel kecsegtetik magokat. A hatóság azonban bár jól tudja, még is tudatlanná teszi, sőt az előbbelőknek hizeleg is. Szolimán basát, mint Ozman tábornokot szinte megverték a szövetségesek, és Ibrahim bár közel volt, sem egyiknek sem másinak nem mere segítségül menni. — Mihelyt a libanoni lázadás rendezett lesz, az osztrak-angol hajócsapat St. Jean d' Acre ellen indul, mellynek bírásátul függ Szyria sorsa. Ha a porta ugy serénykedik, mint eddigelé, a szyriai táborozásra szánt 20 ezer ember néhány hét múlva hajóra kelhet. — Pontois több tanácskozást tartott Rezsíd basával, s M. Alit mindenre késznek állítja, mit a padishah akar. Rezsíd azonban még határozott feleletet nem adott neki. —

(A Nilus kiöntése). Alexandria, oct. 7. M. Ali, ki tegnap Kairóba utazott, kijelenté, hogy az indiai postajárást a suezi szoroson át nem háborgatja. A Nilus kiöntése rettentő nagy pusztítást tett, egész falvakat nyelt el a hullám. A Rhoda sziget pompás kertjei mind tönkre jutottak. Alinak 4, mil. 500 ezer köböl gabonáját sodra el. Több európai földbirtokos is nagy kárt vallott. — Több török-egyiptusi hajón lázadás ütött ki, mit csak vérontással lehetett elnyomni. — Az Ibrahim b. csatavesztése hivatalos uton is valósult. E győzedelmet csupán török katonaság vitta ki, és Napier hajóparancsnok, Jochmus táb., és egy Dumont nevű osztrak tisztén kívül másidegen nem vön részt az ütközetben; 22 álgyn, és az Ibrahim zászlója a törökök kezibe került. A zászlót már Konstantinápolyba küldötték. Fogoly annyi van, hogy a szövetségesek nem tudják, mit csináljanak vele. Jobbadán őket is Konstantinápolyba küldik. Az ütközet oct. 11 és 12-én történt. — A porta 4 millió font sterlingnyi kölcsön iránt szerződést kötött az angol pénztözsérekkel. —

Görögország.

Triest, oct. 23. Athenei hír szerint a thessáliai helytartó parancsot közölt a volói görög consullal, miszerint a görög kereskedők eltiltanak a kereskedéstül a török partokon. Ottó király ennek következtiben megkérte a nagy hatalmakat, hogy ezen nyomasztó rendszabály megszüntetése végett vetnék közbe magokat. —

Dánia.

Kopenhága, oct. 20. A Fädrelandet angol lapok után közli, hogy a király a nyugotindiai természetöket felszólította, miszerint rabszolgáknak hetenkint egy pihenési napot adjanak, kivévén az aratás idejét. A Fädrelandet ezen tettet jó keményen megrója, mivel a négerék szabadságára az által igen kevés történik, ha a király a helyett hogy mint örvényadó lépne föl, csak mint magányos ember inti a természetöket szeidebb bánásmódra. Mivel a király trónörökös korában egész utálatot mu-

tatott a rabszolgakereskedés iránt, most a kérdéses felszólítás annál rosszabb benyomást teszen. — Mi a moszka hajóhad itt rebesgetett teleté- sit illeti, az iránt a közönség koránsem egykedvű. Ugy tekintik azt, mint foglalást, s az semleges állásunkkal össze nem egyeztethető, mert ha olly erős hajóhad fekszik kikötőnkben, a Sundnak inkább az ura, mint mi. E körülményt Svédország sem veheti egykedvűleg. —

Olaszország.

(A Vezúv kitörni készül.) Nápoly, oct. 24. Azon füstfelleg, melly a Vezúv torkából két hónap óta szüntelen emeleng, e napokban igen meg növekedett; és azon nyiladék belsejében is nagy változás történt, melly 1839-ki kitörtekor támadt s felső területe mintegy 500 lábnyi volt és most majd egészen tölcserre alakult; eddigelé az ujságkiváncsik megközelíthették, de most a tölcser tüzárral kezd megtelni, mikor tör azonban ki, nem mondhatni meg; de hogy előbb vagy utóbb ki fog törni, bizonyos. — A turini kormány folyvást készül. —

Kéletindia.

Kalkutta, aug. 12. A kíváncsiság, mellyel a khinai tudósításokat várjuk, naponkint nagyobb nagyobb, és mondhatnám, kinzőbb lesz, mert csak most kezdik sejteni azon roppant következményeket, miket ezen háboru maga után vonhat. Más háboruban a hadakozó felek erejét, és a lehető következtéseket hozzávetőleg kiszámíthatni, de itt mindent homály fed, és a következtény olly roppant nagy lehet, hogy a legmerészebb képzelődés is elámul belé. Lehet, hogy a tatár uralkodóház az első csatavesztésre megbukik, s mi lesz akkor az emberi nemzet harmad résziből, mi alakot ölt az új birodalom? Más felől az is lehető, hogy Khina ellenáll, és bennünket az éjszaki és keleti határon Molmeintul Kashmirig háboruba kever. Most a háboru Nepállal majd kerülhetetlen; az angol ügyvivő Kathmanduban ostromzár alá van vetve, ki, míg a Tappa h család üle kormányon, nagy befolyással volt az udvarra, és épen ezen befolyás gyűlöltette meg a királyné pártjával, s eszközölte a Tappák megbukását. Az utolsó nepáli háboru olly benyomást tett, hogy a főkormányzó nehezen fogja magát új háborura eltökélni Nepal ellen, mert a nepáliak jó katonák, és az ország fekvése is igen ótalmazza őket. A nepáli katonaság darab idő óta igen jól van rendezve, azonban a háboru Nepállal most még sem lenne olly terhes, mint először volt, mert az országot ismerjük, és a kormány bomló félben létele bizonyosan gyöngítendi erejét. Kabulból egymással ellenkező híreink vannak. Shudsha shah ellen föltámadtak a nemesek. Kabulba európai ezredeket kívánnak, mert a hinduk nem tudják kiállni a hideget. Igazok volt a braminoknak, midőn átkot mondtak azon hindura, ki az Indus vizén átmege, és okosab- bak voltak mint a parlament, melly Auckland és Keane lordot dicséret- tekkel halmozza el azért, mivel indus hadserget küldöttek Kabulba. —

Németország.

Main, oct. 26. Franciaország folytonos készülése, végre Német- országot is a szükséges lépések megtételére bírta. Poroszország szolította fel a tartományokat a lökivitel megtiltására, sőt Rajna mellékin is megtette a rendelkezteket. Ulm, Rastatt, és a fekete erdő megerősítése napi renden van, és a nyolczadik német hadosztály hadi lábra állította. — Ausztria 8—10 ezer darab lovat szándékozik vásárolni s azért a lökivitel szinte megtiltandja. A berlini kormány félni látszik Franciaország készületitül, mert a mint 1812-ben Moskauba mehettek a francziák, 1840-ben vagy 1841-ben szinte átléphetik a rajnai határokat. Ezért mult héten követtek indultak Parisba és Londonba. Bécs, Pétervár, és Londonnal szakadatlan telegrafi közlekedésben vagyunk. Potsdamban a király nagy tanácsot tartott ministereivel. —

Oroszország.

Lengyelhatár, oct. 23. Magányos és kereskedő levelek nem győzik eléggé óriásinak rajzolni azon készületet, mellyet a moszka a fekete- tenger minden kikötőiben teszen, és szerintök háromosztály már kész- lőben van, hajóra ülni, hogy téli táborba szálljon Scutari körül, és ha szükség kívánja, nyomon Szyriába induljon. Némelyek szerint tegnap már el is eveztek a csapatok. A keleti tengeri hajóhad még mindig Kron- stadt és Reval körül állomásoz, de minden szükséges szerrel el van lát- va, és mint beszélnek, a telet a balti tenger valamelyik déli kikötőjében töltendi, hogy szükség esetén azonnai a Sund felé indulhasson s ne akadályoztassék a jég által, mert a finn tengeröbölben a miatt rendszerint négy hónapig lehetetlen a hajózás. Még nem tudják, mit fog erre monda- ni azon külhatalom, melly ez iránt megkerestetett. Némelyek rebesge- tik, hogy a hajóhad a kopenhágai kikötőben fog telelni, mi Russziának felette hasznos volna, mert az által elzáratnék a francia hajók előtt a keleti tenger. — Lengyelországban egyre folytatja a czár jótékony- ságát; új intézetek állítatnak, a már meglevők pedig bővítetnek. A czár ez által sok ember szívét megvette; sokan mélyen hallgatnak, és gondol- koznak s fejet csóválnak, midőn hallják földieik ideiglenes királyválasz- tását Parisban. De a fiatalság háborut ohajt, és reményint s törekvésit alig tudja titkolni. — Azon hír, miszerint a moszka kormány ez évben felha- gyott volna a cserkeszek elleni táborozással, alaptalan, mert Rajevszky és Grabbe tábornok különféle helyen egész erővel folytatják a hadi mun- kálkodást. Bár a cserkeszek ez évben leendő meghódítatásáról szó sem lehet, azért a kormány szokott állhatatossággal hű maradt tervéhez, és a cserkeszek földét várakkal keríti körül s így véli hatalma alá vethetni.

Gabonaár: Pest, nov. 10-én: Tisztabúza: 165. — 202; — Kétszeres: 130. — 146. —; Rozs: 120. — 125. — Arpa: 100. — 106; — Zab: 80. — 86. Kukoricza 80—86. — pesti mérő, m. váltó garas. —

Pénzkelet: Bécs, nov. 7-ikén: 5p Ctes statuskötelezvény: 105¹³/₁₆, 4- Ctes 99, 1834-iki kölcsön: 675; 1839-ki: 289¹¹/₁₆; Esterházy sorsjegy: 45¹/₄; Cs. k. arany-agio: 103;